

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВИЛНИК

О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА НА

УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ - МАШИНСКОМ

ФАКУЛТЕТУ

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

БЕОГРАД, 2024.

На основу члана 64. став 1 тачке 3 и 12 Статута Универзитета у Београду - Машинског факултета (број 1136/4 од 28.06.2021. године), Наставно-научно веће Универзитета у Београду - Машинског факултета, на својој седници одржаној 13.06.2024. године, донело је

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА

на Универзитету у Београду – Машинском факултету

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

Пречишћен текст садржи основни текст Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду – Машинском факултету (бр. 197/21 од 09.02.2023. године), као и измене и допуне Правилника о докторским студијама (бр. 771/19 од 17.05.2024. године).

А. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о докторским студијама (у даљем тексту: Правилник) уређују се Докторске студије на Универзитету у Београду - Машинском факултету.

Правилником се уређују услови и начин уписа, организација студија, руковођење студијама, поступак пријаве, израде, провере услова за одбрану, одбрана докторске дисертације, промоција доктора наука и друга питања значајна за докторске студије.

Сви изрази у Правилнику имају једнако родно значење, без обзира на то да ли се користе у мушком или женском роду и односе се подједнако на мушки и на женски род.

Циљеви докторских студија

Члан 2.

Универзитет у Београду - Машински факултет (у даљем тексту: Факултет) организује Докторске студије у циљу:

- унапређења и развоја науке и технологије кроз научни допринос који се остварује у дисертацијама,
- унапређења научноистраживачког рада на Факултету у складу са савременим међународним академским и научним стандардима,
- развоја способности и компетенција студената за критичко мишљење, креативно и независно деловање,
- формирања врхунских стручњака у области машинског инжењерства оспособљених за научноистраживачки рад.

Члан 3.

Докторске студије на Факултету изводе се у оквиру делатности високог образовања и научноистраживачког рада, а кроз јединствени студијски програм Докторске студије - Машинско инжењерство.

Докторске студије трају три године и имају обим од 180 ЕСПБ бодова.

Комисија за докторске студије

Члан 4.

Наставно-научно веће на предлог декана Факултета или било ког другог члана Наставно-научног већа формира Комисију за Докторске студије коју чине продекан задужен за Докторске студије, који је уједно и председник Комисије и руководилац студијског програма и четири члана из реда редовних професора. У раду Комисије за Докторске студије учествује и шеф Службе за студентске послове.

Председник Комисије је одговоран за организацију пријема студената, реализацију наставе на Докторским студијама, поштовање законских норми и процедура у вези са реализацијом студија, од уписа студената на студије до завршетка студија одбраном докторске дисертације.

Школарина

Члан 5.

Висину школарине и остале надокнаде за Докторске студије утврђује Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа. На основу одлуке Савета формира се Ценовник услуга при студирању на Факултету.

Члан 6.

Средства за реализацију Докторских студија се обезбеђују из школарине, сарадње са другим факултетима Универзитета у Београду и другим високошколским установама, акредитованим научним установама, привредним и међународним организацијама.

Обавезе Факултета у организацији докторских студија

Члан 7.

Факултет обезбеђује студентима коришћење опреме којом располаже, а која је потребна за научноистраживачки рад. Факултет може обезбедити студентима коришћење опреме која је потребна за научноистраживачки рад и на основу уговора о сарадњи са другим установама.

Факултет је у обавези да обезбеди коришћење библиотечког фонда из сопствених или других извора (књиге, монографије, научне часописе, друга периодична издања) у складу са могућностима, а у обиму потребном за остварење програма Докторских студија. Студенти Докторских студија имају обезбеђен приступ базама података које су доступне Факултету, а неопходне су за израду докторских дисертација и за научноистраживачки рад.

За извођење Докторских студија Факултет обезбеђује одговарајући простор за извођење наставе, одговарајући лабораторијски простор и опрему неопходну за експериментални рад.

Б. УСЛОВИ И ПОСТУПАК УПИСА

Конкурс за упис на Докторске студије

Члан 8.

Упис на Докторске студије врши се на основу Конкурса за упис у прву годину докторских студија (у даљем тексту: Конкурс), који расписује Универзитет у Београду. Пре расписивања Конкурса Наставно-научно веће на основу Дозволе за рад утврђује предлог броја студената и ближих услова за упис на докторске студије, а који су у складу са кадровским, просторним, техничким и другим могућностима Факултета, као и са друштвеним потребама и доставља га Универзитету.

Конкурс се објављује пре почетка школске године, а на основу одлуке Универзитета и Факултета.

У Конкурсу се наводи назив студијског програма, број студената који се уписује на студијски програм, услови уписа, износ школарине, као и остале информације које се односе на услове уписа и студирања, а у складу са одредбама Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018, 67/2019, 6/2020-др. закони, 11/2021-аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021- др закон), (у даљем тексту: Закон), Статута Универзитета, Статута Факултета и овог Правилника.

Конкурсни поступак спроводи Комисија за докторске студије.

Члан 9.

Право пријаве на Конкурс има лице које је завршило студије на неком од факултета техничко-технолошких наука, које поседује знање енглеског језика и има:

1. завршене основне академске и мастер академске студије, односно интегрисане академске студије на акредитованој високошколској установи и студијском програму, са најмање 300 ЕСПБ бодова, односно завршене најмање четворогодишње студије по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) и општом просечном оценом од најмање 8 (осам) на претходним нивоима студија или
2. завршене основне академске и мастер академске студије, односно интегрисане академске студије на акредитованој високошколској установи и студијском програму, са најмање 300 ЕСПБ бодова, односно завршене најмање четворогодишње студије по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) са просечном оценом мањом од 8 (осам) и објављене научне радове у часописима са листе ресорног министарства пре уписа на докторске студије који допуњују број бодова до броја бодова који одговарају просечној оцени 8 (осам), у складу са чланом 11. овог Правилника
3. академски назив магистра наука у области техничко-технолошких наука, по прописима који су важили до доношења Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16).

На Докторске студије може се уписати и лице које је завршило студије на неком од факултета који није у области техничко-технолошких наука, под истим условима који су дефинисани у

претходном ставу, уз услов да у терминима полагања објављеним на интернет страници Факултета положи три квалификациона теста провере знања из области механике, термодинамике и механике флуида. Ово лице се пријављује на конкурс и рангира на исти начин као и остали кандидати.

Општа просечна оцена студирања (ОПО) израчунава се на основу просечних оцена остварених на основним академским студијама (ОцОС) и мастер академским студијама (ОцМС), пондерисаних дужином трајања студијског програма на основним академским и мастер академским студијама, израженом у ЕСПБ бодовима (ОСбод и МСбод), на следећи начин:

$$\text{Општа просечна оцена (ОПО)} = \frac{O_{\text{цОС}} \cdot \text{ОС}_{\text{бод}} + O_{\text{цМС}} \cdot \text{МС}_{\text{бод}}}{\text{ОС}_{\text{бод}} + \text{МС}_{\text{бод}}}$$

За кандидате који су завршили интегрисане академске студије узима се просечна оцена остварена на тим студијама.

За кандидате који су стекли високо образовање према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), вреднује се просечна оцена са основних студија која укључује дипломски рад, уколико је исти био део студијског програма.

Упис лица која су започела докторске студије у истој или сродној научној области вршиће се у складу са Конкурсом.

Члан 10.

Кандидат се пријављује на Конкурс у року који је утврђен Конкурсом и Служби за студентске послове уз пријаву на Конкурс доставља и следећа документа:

- пријавни лист,
- кратку биографију,
- фотокопије диплома стечених на претходним нивоима академских студија (оригинале на увид),
- фотокопије додатка дипломи или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени (оригинале на увид),
- доказ о знању енглеског језика,
- доказ о уплати накнаде за пријаву на Конкурс,
- доказе који се односе на остварене научне радове (фотокопије објављених радова, односно потврду часописа са DOI бројем),
- по потреби и друга документа.

Кандидат својим потписом на пријавном листу потврђује да прихвата правила Конкурса, као и услове уписа.

Члан 11.

По закључењу Конкурса формира се јединствена ранг листа кандидата који су конкурисали за упис на Докторске студије. Редослед кандидата на ранг листи утврђује се на основу броја бодова по основу успеха (ПО).

Број бодова по основу успеха израчунава се на основу просечне оцене и дужине студирања кандидата на претходним степенима студија, на следећи начин:

$$ПО = \frac{(O_{цОС} \cdot \frac{ДТО}{ДСО} \cdot ДТО + O_{цМС} \cdot \frac{ДТМ}{ДСМ} \cdot ДТМ)}{ДТО + ДТМ}$$

где су:

ДТО и ДТМ – дужине трајања студијског програма на основним, односно мастер академским студијама, изражене у данима;

ДСО и ДСМ - дужине трајања студија кандидата на основним, односно мастер академским студијама, изражене у данима, при чему уколико су ДСО, односно ДСМ мањи од ДТО, односно ДТМ, онда се узима ДСО=ДТО, односно ДСМ=ДТМ.

За кандидате који су завршили интегрисане академске студије, број бодова по основу успеха израчунава се на основу просечне оцене (ОцИС) и дужине студирања кандидата на интегрисаним академским студијама, на следећи начин:

$$ПО = O_{цИС} \cdot \frac{ДТ}{ДС}$$

где је:

ДТ – дужина трајања студијског програма на интегрисаним академским студијама, изражена у данима;

ДС - дужина трајања студија кандидата на интегрисаним академским студијама, изражена у данима, при чему се уколико је ДС мање од ДТ, узима ДС=ДТ.

За кандидате који су стекли високо образовање према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), вреднује се просечна оцена са основних студија која укључује дипломски рад, уколико је исти био део студијског програма. Број бодова који узима у обзир дужину студирања кандидата се израчунава на исти начин као за кандидате који су завршили интегрисане академске студије.

Кандидатима који конкуришу сагласно члану 9, став 1, тачка 2. врши се компензација опште просечне оцене (ОПО) до просечне оцене 8 (осам), на основу научних резултата (НР) остварених током пет година које претходе пријави на Конкурс.

Број бодова добијен на основу остварених научних резултата (НР) израчунава се сабирањем броја бодова који одговарају оствареним резултатима у претходних пет година на следећи начин:

1. Радови објављени у научним часописима међународног значаја категорије М21а, М21, М22 – 0,8 бодова,
2. Радови објављени у научним часописима међународног значаја категорије М23, М24 – 0,6 бодова,
3. Радови објављени у часописима националног значаја категорије М51 – 0,4 бода,
4. Радови објављени у часописима националног значаја категорије М52, М53 – 0,2 бода.

Број бодова по основу успеха (ПО) за кандидате који конкуришу сагласно члану 8, став 1, тачка 2. рачуна се у складу са ставовима 2. и 3. овог члана, при чему се за просечну оцену на претходним степенима студија узима оцена 8 (осам).

Категорије научних радова дефинисане су Правилником о категоризацији и рангирању научних часописа ("Сл. гласник РС", бр. 159/2020).

Број бодова на основу којих се креира ранг листа израчунава се на следећи начин:

$$\text{Број бодова ББ} = \text{ПО}$$

Члан 12.

Комисија за докторске студије формира прелиминарну ранг листу и истиче је на огласној табли и интернет страници Факултета у року дефинисаном Конкурсом.

Кандидат може поднети жалбу на регуларност поступка утврђеног Конкурсом или на место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на Факултету.

Жалба се подноси Комисији за докторске студије која доноси решење по жалби у року од 24 сата од пријема жалбе.

Кандидат незадовољан решењем из става 3. овог члана, има право да у другостепеном поступку уложи жалбу декану Факултета у року од 24 часа од истека рока за доношење решења из става 3. овог члана.

Декан доноси коначну одлуку у року од 24 часа од пријема жалбе и одлуку доставља кандидату и Комисији за докторске студије.

Упис на Докторске студије

Члан 13.

Након одлучивања о жалби Комисија за докторске студије утврђује и објављује коначну ранг листу свих кандидата са укупним бројем бодова и доставља је Универзитету.

Универзитет објављује коначне ранг листе на интернет страници Универзитета.

По објављивању коначне ранг листе на интернет страници Универзитета, обавља се упис кандидата.

Кандидат који се налази на ранг листи у оквиру укупног броја студената објављеног у Конкурсу, је у обавези да поднесе документа за упис на Докторске студије у року дефинисаном Конкурсом. Након истека овог рока кандидат губи право на упис. Упражњено место на ранг листи попуњавају редом кандидати са ранг листе који испуњавају услове за упис.

Кандидат који је остварио право на упис подноси Служби за студентске послове документацију у складу са Конкурсом.

Потенцијални ментор

Члан 14.

Студент који се уписује на Докторске студије бира потенцијалног ментора са Листе потенцијалних ментора уз сагласност Комисије за докторске студије.

Уколико постоји проблем у избору потенцијалног ментора, студент се обраћа писменим путем Комисији за докторске студије. Комисија за докторске студије је дужна да одреди потенцијалног ментора у року од 7 (седам) дана од пријема дописа.

Додатна документација

Члан 15.

У току трајања првог семестра, студент је у обавези да изврши комплетирање документације. Припрему документације студент врши са потенцијалним ментором.

Додатна документација садржи:

- Сагласност потенцијалног ментора (Образац ДС-1),
- План финансирања (Образац ДС-2), који у договору са Кандидатом попуњава и потписује потенцијални ментор,
- План усавршавања (Образац ДС-3) који у договору са Кандидатом припрема потенцијални ментор, а верификује Колегијум наставника катедре надлежне за ужу научну област којој План усавршавања припада.

Поднету документацију разматра Комисија за докторске студије, прихвата је или захтева одговарајуће допуне или корекције. На основу прихваћене документације Служба за студентске послове припрема уговор о студирању, који студент закључује са Факултетом, а којим су регулисана међусобна права и обавезе. После потписивања Уговора и уплате школарине за први семестар студија, Служба за студентске послове завршава упис. Комисија за докторске студије може одобрити плаћање школарине у ратама и у том случају је упис дозвољен уз уплату само прве рате школарине.

Стипендирање Докторских студија

Члан 16.

Лица која су запослена у звању асистента или сарадника у настави на Факултету и лица која су у радном односу на неодређено време на Факултету, у случају када се квалификују за упис на Докторске студије, могу бити стипендисти Факултета закључивањем Уговора о стипендирању.

Лица која су запослена у звању асистента или сарадника у настави на Факултету могу бити стипендисти Факултета по Уговору о стипендирању на докторским студијама и на другим факултетима Универзитета у Београду.

Изузетно, уколико се укаже потреба, декан посебном одлуком може одобрити стипендирање лица из претходног става овог члана по Уговору о стипендирању на докторским студијама и на другим факултетима изван Универзитета у Београду.

Упис лица која су завршила претходно образовање у иностранству и упис страних држављана

Члан 17.

Лице које је завршило претходно образовање или део образовања у иностранству може да се упише на докторске студије ако се изврши признавање стечене стране високошколске исправе у складу са условима прописаним Законом и општим актом Универзитета.

Лице из става 1. овог члана може да конкурише на докторске студије и уз одговарајућу потврду да је започет поступак признавања стечене стране високошколске исправе у складу са Законом и општим актом Универзитета.

Страни држављанин може да се упише на Докторске студије под истим условима као и држављанин Републике Србије ако пружи доказ о познавању српског језика у складу са Статутом Универзитета, односно о познавању енглеског језика и ако је здравствено осигуран.

Страни држављанин плаћа школарину у току целог школовања, осим ако међународним споразумом или Законом није другачије одређено.

Члан 18.

Статус студента Докторских студија кандидати стичу уписом, а губе га исписом, завршавањем студија, или сагласно члановима 31, 46. и 50. овог Правилника.

Члан 19.

У Служби за студентске послове Факултета се за сваког студента формира студентски досије и води евиденција и у електронској форми.

Упис магистра наука и лица која су започела докторске студије у истој или сродној научној области на другој високошколској установи

Члан 20.

Лицу из члана 9, став 1, тачка 3 и члана 9, став 6 може се, на лични захтев, признати део садржаја наставног плана магистарских студија, односно претходно започетих докторских студија у истој или сродној научној области уз могућност одређивања савладавања допунских обавеза.

Захтев из претходног става се у писаној форми упућује Комисији за докторске студије у року од 30 дана од дана уписа на Докторске студије. Комисија за докторске студије је у обавези да у року од 15 дана размотри захтев и достави предлог одлуке о признавању дела садржаја наставног плана на докторским студијама.

Одлуку о признавању доноси Наставно-научно веће на основу предлога Комисије за докторске студије.

Лице из става 1. овог члана мора да оствари најмање 90 ЕСПБ бодова на студијском програму докторских студија на који је уписано, а који се односе на истраживање, израду и одбрану докторске дисертације.

В. ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 21.

Студијски програм Докторских студија - Машинско инжењерство одговара обиму од 180 ЕСПБ бодова. Студије трају 3 (три) школске године. Састоје се из праћења и полагања 3 (три) обавезна и 6 (шест) изборних предмета са листе понуђених предмета. Сваки предмет је једносеместралан, изражава се вредношћу од 5 ЕСПБ бодова и садржи 50 часова предавања уз додатне консултације и провере знања у договору са предметним наставником.

Све изборне предмете студент бира искључиво у договору са потенцијалним ментором. За максимално 2 (два) предмета (збирно 10 ЕСПБ бодова) постоји могућност избора предмета које не садржи списак изборних предмета на Факултету, већ се налазе се на листама предмета

других факултета у саставу Универзитета у Београду, уз сагласност председника Комисије за докторске студије.

Кроз обавезне и изборне предмете студент остварује 45 ЕСПБ бодова током прва 3 (три) семестра студија.

Допуну до семестралних 30 ЕСПБ бодова студент остварује кроз студијско-истраживачки рад (рад у лабораторији, истраживање, обавезно публиковање радова, као и извођење одговарајуће наставе на нижим степенима студија на Факултету) у складу са Планом усавршавања студента и под руководством потенцијалног ментора. Студијско-истраживачки рад се остварује у оквиру предмета Истраживање и публиковање I – III чији је садржај и начин вредновања дефинисан у Књизи предмета.

Током Докторских студија студент мора да оствари следеће резултате:

- за упис у другу годину студија студент мора да оствари укупно 48 ЕСПБ бодова;
- до краја друге године студент је у обавези да објави, или да има бар један научни рад у вези са темом докторске дисертације који је прихваћен за објављивање, као и да одбрани Пројекат идеје докторске дисертације;
- за упис у трећу годину студија студент је у обавези да положи све предмете, односно да оствари 120 ЕСПБ бодова.

Потенцијални ментор доставља Комисији за докторске студије Извештај о студијско-истраживачком раду студента спроведеном у оквиру предмета Истраживање и публиковање I – III. Овај Извештај садржи број ЕСПБ бодова које је студент остварио, а структура остварених бодова одговара Плану усавршавања (образац ДС-3) и начину вредновања активности које су дефинисане у Књизи предмета.

Члан 22.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма Докторских студија.

Студијским програмом Докторских студија се одређују обавезни предмети за одређену годину студија.

Студент који се финансира из буџета, при упису одговарајуће школске године, опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова, осим ако му је до завршетка студијског програма преостало мање од 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира, при упису одговарајуће школске године, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова, осим ако му је до завршетка студијског програма преостало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад при упису одговарајуће школске године опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма-преостало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Студент из ст. 4. и 5. овог члана који се сам финансира плаћа део школарине који се обрачунава сразмерно броју ЕСПБ бодова предмета за које се определио.

Полагањем испита студент остварује одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом Докторских студија.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, у обавези је да се поново определи за исти предмет у наредној школској години.

Студент који не положи изборни предмет до почетка наредне школске године, у наредној школској години је у обавези да се поново определи за исти или други изборни предмет из исте групе изборних предмета.

Студент који није стекао услов за упис наредне године студијског програма може се определити за предмете из наредне године студијског програма ако похађање тих предмета није условљено неким неположеним предметом.

Услов да се студент определи за предмет из одређене године студијског програма у школској години је да је у тој школској години определио за све неположене предмете из претходних година студијског програма.

Студенту се може одобрити и опредељивање за онолико предмета колико је потребно да се оствари и више од 60 ЕСПБ бодова, али не више од 90 ЕСПБ бодова.

Члан 23.

Студент који је у текућој школској години остварио 48 ЕСПБ бодова стиче право да се у наредној школској години финансира из буџета, ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета у складу Законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма у претходним школским годинама.

Редослед на ранг листи се одређује према пондерисаној средњој оцени (ПСО) која се рачуна на следећи начин:

$$ПСО = \frac{\sum(\text{Број ЕСПБ које носи предмет} * \text{Оцена на предмету})}{N * 60}$$

где N представља број година студирања од тренутка уписа, док сума обухвата све предмете које је студент положио.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ бодова имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

Облици извођења наставе

Члан 24.

Настава на Докторским студијама се изводи на српском, односно енглеском језику.

Члан 25.

Настава на Докторским студијама организује се у два основна облика:

- групна настава и
- појединачна настава.

Групна настава представља основни облик одржавања наставе на Докторским студијама и у школској години се изводи из предмета за које се оределило најмање 5 (пет) уписаних студената који су уписали текући семестар у коме је предмет предвиђен наставним планом. Изузетно, а по одобрењу Комисије за докторске студије, у овај број се могу урачунати и студенти који су уписали одговарајући семестар највише годину дана пре почетка семестра у коме се изводи настава (на пример, у случају када је студенту одобрен статус мировања).

Појединачна настава се изводи у виду консултација, када је број студената који су се определили за предмет мањи од 5 (пет).

Члан 26.

Књига предмета садржи назив предмета, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања.

Испит се полаже писмено и/или усмено. Испит може бити и у виду семинарског рада, који се брани пред предметним наставником.

Успех студената на испиту остварен на предмету се обавезно бројчано оцењује, у складу са Законом и Правилником о оцењивању и полагању испита, а оцена се уписује у индекс и у испитну пријаву.

У случају да држање наставе на неком предмету обавља два или више наставника, предмет се оцењује јединственом бројчаном оценом.

Просечна оцена током Докторских студија се израчунава као аритметичка средина оцена испита из свих предмета које је студент положио, пондерисана бројем ЕСПБ бодова.

$$\text{Просечна оцена} = \frac{\sum(\text{Број ЕСПБ које носи предмет} * \text{Оцена на предмету})}{\text{Број ЕСПБ које је студент остварио на положеним предметима}}$$

Члан 27.

Наставу на Докторским студијама изводе наставници Факултета који су изабрани у складу са Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника Универзитета у Београду - Машинског факултета и критеријумима дефинисаним Правилником о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника на Универзитету у Београду - Машинском факултету и који имају компетенције за извођење наставе на докторским студијама и испуњавају услове дефинисане Стандардима.

Компетенције за извођење наставе на докторским студијама доказују се на основу научних радова објављених у међународним часописима (најмање три рада у претходних десет година објављена или прихваћена за објављивање у часопису са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе), научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената, уџбеника, ауторства новог или битно побољшаног постојећег производа и нове технологије.

Наставник који учествује у настави на Докторским студијама мора да испуњава услове у складу са Стандардима које прописује Национални Савет за високо образовање.

Наставу на Докторским студијама могу изводити и наставници других факултета као и лица која су изабрана у научна звања, под условом да испуњавају услове дефинисане претходним ставовима, уз сагласност Наставно-научног већа.

Предлог Наставно-научног већу за ангажовање извођача наставе из претходног става упућује Колегијум наставника катедре надлежне за ужу научну област предмета.

Одлуку о ангажовању наставника других факултета и лица изабраних у научна звања доноси декан Факултета, на основу сагласности Наставно-научног већа, а пре почетка одржавања наставе у школској години, за сваку школску годину.

Ментор

Члан 28.

За докторску дисертацију се именује ментор.

Ментор надзире и усмерава рад студента током израде докторске дисертације, прати квалитет истраживачког рада студента, подстиче учешће у научним пројектима и објављивање радова студента.

Ментор се стара да истраживања теку по плану, тако да се сва истраживања неопходна за израду докторске дисертације обаве у предвиђеном временском року и процењује да ли су истраживања достигла ниво неопходан за докторску дисертацију у погледу обима и квалитета. Ментор даје писано мишљење о спроведеном истраживању и постигнутом научном доприносу докторске дисертације.

За ментора се може одредити наставник Факултета или професор емеритус Универзитета у Београду, односно члан САНУ у радном саставу који је пре пензионисања имао наставно звање на Факултету.

За израду докторске дисертације могу да се одреде два ментора, с тим да један од ментора испуњава услове из претходног става, а други ментор може бити и:

1. лице изабрано у наставна звања: доцент, ванредни професор, редовни професор или професор емеритус;
2. лице изабрано у научна звања: научни сарадник, виши научни сарадник или научни саветник;
3. члан САНУ у радном саставу који има или је имао наставно или научно звање.

Ако постоје два ментора, сваки од њих преузима одговорност за унапред одређени део истраживања и поступка израде докторског рада.

Ментор мора имати референце из научне области којој припада тема докторске дисертације.

Ментор који је преузео менторство пре одласка у пензију, има право да менторство изведе до краја у складу са Законом.

Ментор мора да има најмање 5 (пет) радова објављених у претходних 10 (десет) година у часописима са импакт фактором са СЦИ листе, односно СЦИе листе.

Факултет формира Листу потенцијалних ментора пре почетка школске године. Наставници факултета који испуњавају услове да буду ментори дужни су да до 15. јула текуће године доставе Образац ДС-4 - Компетентност ментора продекану за научноистраживачку делатност. На основу достављених образаца, продекан за научноистраживачку делатност предлаже Листу потенцијалних ментора коју усваја Наставно-научно веће најкасније до 15. септембра текуће године.

За другог ментора из става 5. овог члана који није на Листи потенцијалних ментора, попуњени Образац ДС-4 - Компетентност ментора попуњава научноистраживачка организација у којој је запослен и доставља продекану за научноистраживачку делатност пре покретања процедуре за именовање ментора.

Један ментор може истовремено водити израду највише 5 (пет) докторских дисертација. Менторство престаје након одбране докторске дисертације или након губитка статуса студента Докторских студија. Комисија за докторске студије проверава испуњеност овог услова пре достављања материјала Наставно-научном већу на усвајање.

Члан 29.

Један наставник може изводити наставу на највише 4 (четри) предмета из групе обавезних и изборних предмета на Докторским студијама.

Студент може изабрати и полагати највише 3 (три) предмета из групе обавезних и изборних предмета код једног наставника на Докторским студијама.

Члан 30.

Наставници који изводе наставу на Докторским студијама дужни су да, у договору са студентима, одреде време консултација за предмет који држе. Консултације су по правилу појединачне, али могу бити и групне.

Члан 31.

Рок за завршетак докторских студија уређује се Статутом Универзитета и Законом.

У случају прекорачења рока из претходног става овог члана студент губи статус студента Докторских студија.

Лице које је изгубило статус студента Докторских студија може поново конкурисати за упис на Докторске студије. Уколико је кандидату одобрен поновни упис, Комисија за докторске студије може да изврши признавање претходно положених испита на Докторским студијама.

Г. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 32.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата и подложна је јавној оцени.

Докторска дисертација је рад монографског типа или скуп објављених научних радова који представљају тематску целину са синтетичким приказом докторске дисертације.

Уколико је докторска дисертација скуп објављених научних радова који представљају тематску целину са синтетичким приказом докторске дисертације, она обавезно садржи на српском језику написан увод, дискусију и закључак. Најмањи број радова које је потребно објавити за докторску дисертацију овог типа је 5 (пет) из категорија M21a, M21 или M22, а најмање један рад мора бити из категорије M21a или M21. Кандидат је обавезно први аутор најмање 3 (три) рада из категорије M21a, M21 или M22.

Докторска дисертација мора бити израђена у складу са етичким стандардима.

Пријава теме докторске дисертације

Члан 33.

Студент стиче право да пријави тему докторске дисертације када испуни све обавезе дефинисане чланом 21. овог Правилника тј. стекне право на упис и упише трећу годину Докторских студија.

Студент подноси пријаву теме докторске дисертације Комисији за докторске студије на одговарајућем обрасцу (Образац 2).

Уз пријаву се прилаже:

- образложење теме (научна област из које је тема, предмет научног истраживања, основне хипотезе, циљ истраживања и очекивани резултати, методе истраживања и оквирни списак стручне литературе која ће бити коришћена),
- биографија кандидата,
- библиографија кандидата,
- изјава да предложена тема кандидат није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству,
- сагласност потенцијалног ментора о прихватању менторства.

Члан 34.

Обавештење о пријави теме докторске дисертације Комисија за докторске студије доставља Наставно-научном већу. Обавештење садржи: име и презиме кандидата, радни наслов докторске дисертације и име и презиме потенцијалног ментора. Прихватањем обавештења на Наставно-научном већу, пријава теме докторске дисертације се прослеђује на разматрање Колегијуму наставника катедре из чије уже научне области је предложена тема.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

Члан 35.

Колегијум наставника катедре разматра пријаву теме докторске дисертације и предлаже Наставно-научном већу ментора и чланове Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, у року од 30 дана од пријема пријаве.

Комисију из претходног става чине најмање 3 (три) члана од којих су 2 (два) наставника или истраживача у радном односу са пуним радним временом на Факултету, а највише 5 (пет) чланова од којих је најмање 3 (три) наставника или истраживача у радном односу са пуним радним временом на Факултету, а најмање један члан Комисије није у радном односу на Факултету .

Чланови Комисије из претходног става морају бити из научне области из које је тема докторске дисертације и испуњавати услове из члана 27. овог Правилника.

Комисија бира председника из реда својих чланова.

Предложени ментор не може бити члан Комисије.

Уколико Колегијум наставника катедре у предвиђеном року не достави предлог ментора и Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, пријава се враћа Комисији за докторске студије која у року од 30 дана даје предлог Наставно-научном већу за именовање ментора и чланова Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Члан 36.

Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације именује Наставно-научно веће на првој следећој седници.

Уколико Наставно-научно веће не прихвати предлог Колегијума наставника катедре, односно Комисије за докторске студије о именовању Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, Наставно-научно веће обавезује Колегијум наставника катедре, односно Комисију за докторске студије да дâ нови предлог у року од 15 дана. Ако ни нови предлог Колегијума наставника катедре, односно Комисије за докторске студије Наставно-научно веће не усвоји, на предлог својих чланова, Наставно-научно веће, на истој седници именује Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Извештај о научној заснованости теме докторске дисертације

Члан 37.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације подноси Извештај о научној заснованости теме (у даљем тексту: Извештај) Наставно-научном већу у року који не може бити дужи од 30 дана. У току рада на Извештају Комисија користи материјале које је кандидат поднео у складу са чланом 33. овог Правилника, а може захтевати од кандидата и допунски материјал или додатна образложења предложене теме.

Извештај комисије из става 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (име, презиме и биографију кандидата, предлог теме, податке о претходном школовању кандидата и о оствареним ЕСПБ бодовима на докторским студијама као и оцену важнијих радова кандидата),
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште),

- основне хипотезе од којих ће се полазити у истраживању (хипотезе које ће се научно потврдити или оборити),
- методе које ће се у истраживању применити,
- очекиване резултате и научни допринос (конкретно навести очекивани допринос научној области машинског инжењерства и изабраној ужој научној области),
- оквирни списак литературе,
- закључак,
- име и референце предложеног ментора,
- датум и потпис чланова Комисије.

Члан Комисије може поднети издвојено мишљење о научној заснованости теме докторске дисертације, са образложењем.

Извештај се предаје у 5 (пет) штампаних примерака, као и у електронском облику.

Извештај се доставља Наставно-научном већу.

Ако Комисија не поднесе Извештај у року из става 1. овог члана, на првој следећој седници Наставно-научног већа, по истеку предвиђеног рока, председник или неко од чланова Комисије извештава Наставно-научно веће о разлозима за непоштовање рока за подношење извештаја. Наставно-научно веће може да продужи рок за подношење извештаја, с тим да продужење рока може бити најдуже 30 дана. Уколико ни у том року Комисија не поднесе Извештај, Наставно-научно веће образује нову Комисију на првој следећој седници, а на предлог чланова Наставно-научног већа. Чланови нове Комисије могу бити и чланови из претходне Комисије.

Члан 38.

Наставно-научно веће, на основу извештаја Комисије из члана 35. овог Правилника и писане сагласности о прихватању менторства, доноси одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора.

Наставно-научно веће приликом доношења одлуке оцењује:

1. да ли је реч о оригиналној идеји и
2. да ли је тема докторске дисертације од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште.

Разматрајући Извештај, Наставно-научно веће може донети одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора, одлуку о неприхватању теме докторске дисертације и одређивању ментора, односно закључак о одлагању прихватања теме и одређивању ментора, са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Одлука Наставно-научног већа којом се не прихвата тема докторске дисертације из става 3. овог члана мора бити образложена.

Ако Наставно-научно веће не прихвати Извештај Комисије, одлука је коначна и кандидат у том случају може да пријави нову тему докторске дисертације.

Члан 39.

Уколико Наставно-научно веће прихвати предложену тему и одреди ментора, одлука се заједно са Извештајем Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и захтевом за давање сагласности (Образац 3) прослеђује Већу научне области техничких наука Универзитета у Београду на давање сагласности.

Уколико Веће научне области техничких наука Универзитета у Београду не прихвати предложену тему докторске дисертације, односно стави примедбе, кандидат, предложени ментор и Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предузимају даље кораке у складу са одлуком овог Већа.

Оцена докторске дисертације

Члан 40.

Студент који је је испунио све услове предвиђене студијским програмом Докторских студија и Уговором и завршио израду докторске дисертације, подноси докторску дисертацију у електронском облику ментору на оцену.

Техничка обрада докторске дисертације мора да задовољава стандарде дефинисане *Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду.*

Студент приликом подношења докторске дисертације на оцену мора да има као први аутор најмање један објављен рад у научном часопису категорије M21a, M21, M22 или M23 који је садржински повезан са темом докторске дисертације, у складу са Стандардима и овим Правилником.

Уколико рад наведен у претходном ставу још увек није објављен у часопису, прихватиће се и рад коме је додељен DOI број.

Када је докторска дисертација у облику скупа објављених научних радова, кандидат мора испунити услове дефинисане чланом 32. став 3. овог Правилника.

Члан 41.

Пре упућивања докторске дисертације у поступак оцењивања, кандидат доставља докторску дисертацију у електронском облику (PDF формат одговарајућих техничких карактеристика) Библиотеци Факултета, која спроводи проверу оригиналности у складу са Правилником о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду.

На основу извршене провере докторске дисертације, ментор добија поруку електронском поштом, која садржи:

- обавештење да је провера докторске дисертације извршена,
- сумарни извештај о провери,
- кориснички креденцијал за приступ потпуном извештају,
- позив да у року од 15 дана изврши оцену извештаја о провери докторске дисертације,
- електронски образац у којем ће ментор изнети своју оцену извештаја о провери докторске дисертације.

Ментор даје оцену извештаја о провери докторске дисертације, који на завршетку мора садржати исказ:

- извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену јавну одбрану може наставити (позитивна оцена), или
- извештај указује да дисертација има мањкавости у погледу оригиналности, те није могуће наставити прописани поступак за њену одбрану (негативна оцена).

Оцену извештаја о провери докторске дисертације ментор доставља Секретаријату Факултета у папирном облику, својеручно потписану и са назначеним датумом. Ако је оцена позитивна, Секретаријат Факултета тај документ прикључује докторској дисертацији и поступак оцене докторске дисертације се наставља. Ако је оцена докторске дисертације негативна, Секретаријат Факултета тај документ прикључује документацији уз докторску дисертацију и поступак за оцену се зауставља.

Негативна оцена извештаја о провери докторске дисертације зауставља поступак за оцену докторске дисертације све док студент у сарадњи са ментором не отклони утврђене мањкавости и док ментор, на основу поновљеног поступка провере дисертације, не донесе позитивну оцену, у складу са овим Правилником.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације

Члан 42.

Ментор о завршетку докторске дисертације обавештава Колегијум наставника катедре из чије је уже научне области докторска дисертација, који предлаже Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације у року од 30 дана.

Уколико Колегијум наставника катедре не предложи Комисију у предвиђеном року, ментор се писаним путем обраћа Комисији за докторске студије, која је у обавези да у року од 15 дана предложи Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације чине најмање 3 (три) члана, од којих су 2 (два) наставника или истраживача у радном односу са пуним радним временом на Факултету, а највише 5 (пет) чланова, од којих је најмање 3 (три) наставника или истраживача у радном односу са пуним радним временом на Факултету.) Најмање 1 (један) члан Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације није у радном односу на Факултету.

Члан Комисије из претходног става овог члана може бити наставник универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације, ако испуњава услове за ментора дефинисане чланом 28, став 9 овог Правилника и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

За члана Комисије из ставова 3. и 4. овог члана који није запослен на Факултету, ментор доставља Комисији за докторске студије Образац ДС-4 - Компетентност ментора.

Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације бира председника из реда својих чланова.

Ментор не може бити члан Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Члан 43.

Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације именује Наставно-научно веће на првој следећој седници.

Уколико Наставно-научно веће не прихвати предлог Колегијума наставника катедре, односно Комисије за докторске студије о именовану Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, Наставно-научно веће обавезује Колегијум наставника катедре, односно Комисију за докторске студије да дâ нови предлог у року од 15 дана. Ако ни нови предлог Колегијума наставника катедре, односно Комисије за докторске студије Наставно-научно веће не усвоји, Наставно-научно веће на истој седници, а на предлог својих чланова, именује Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

Извештај о урађеној докторској дисертацији

Члан 44.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације је у обавези да Наставно-научном већу у року од 45 дана од дана доношења одлуке о њеном формирању поднесе извештај о урађеној докторској дисертацији.

Ментор је дужан да упозна чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације са сумарним извештајем из члана 41. став 2. овог Правилника и да им на њихов захтев уступи корисничке креденцијале за приступ потпуном извештају.

Извештај Комисије из става 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (основни подаци о кандидату, наслову дисертације, њеном обиму и библиографским подацима);
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- основне хипотезе од којих се се полазило у истраживању (да ли су хипотезе научно потврђене или оборене);
- кратак опис садржаја дисертације;
- остварене резултате и научни допринос дисертације (конкретно навести остварени допринос одређеној области науке);
- објављене и саопштене резултате који чине део докторске дисертације;
- закључак са образложењем научног доприноса докторске дисертације (навести да је дисертација урађена према одобреној пријави, да је оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану) и
- датум и потпис чланова Комисије.

Када је докторска дисертација у облику скупа објављених научних радова, извештај комисије садржи и мишљење о испуњености услова дефинисаних чланом 32. став 3. овог Правилника.

Извештај се предаје у 7 (седам) штампаних примерака и у електронском облику.

Члан комисије из става 1. овог члана може поднети издвојену оцену докторске дисертације са образложењем.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације може оценити да докторска дисертација може бити прихваћена у предатом облику или да је потребно извршити одређене исправке или да се докторска дисертација не може прихватити.

У случају да Комисија не сачини извештај у року из става 1. овог члана, именује се нова комисија на првој следећој седници Наставно-научног већа. Чланови нове Комисије могу бити и чланови из претходне Комисије.

Члан 45.

Након подношења извештаја Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, Наставно-научно веће на првој следећој седници доноси одлуку да се докторска дисертација и извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације учине доступним јавности у Библиотеци Факултета и у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и Универзитета до одбране дисертације.

Рок за увид јавности је 30 дана од датума стављања докторске дисертације на увид јавности.

Уколико су у писаној форми достављене примедбе на извештај или на докторску дисертацију, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације у року од 30 дана од истека рока за увид јавности даје мишљење о примедбама и целокупну документацију доставља Наставно-научном већу.

Члан 46.

Одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације доноси Наставно-научно веће на првој седници након истека рока за увид јавности, односно рока дефинисаног чланом 45. став 3. овог Правилника.

Наставно-научно веће разматра извештај Комисије, даје оцену и образлаже:

1. да ли је завршена докторска дисертација у складу са одобреном темом и
2. да ли наводи садржани у извештају потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

Наставно-научно веће разматрајући извештај може донети одлуку о усвајању извештаја, одлуку којом се извештај не усваја или закључак о одлагању доношења одлуке о усвајању извештаја са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај измени или допуни и у ком року.

Уколико Наставно-научно веће не прихвати извештај Комисије, именује се нова комисија. Одлука о неприхватању извештаја мора бити образложена од стране Наставно-научног већа.

Уколико Наставно-научно веће прихвати негативан извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, докторска дисертација се одбија и кандидат не може поново да је пријави. Одлука о одбијању мора бити образложена од стране Наставно-научног већа.

Одлука Наставно-научног већа о одбијању докторске дисертације је коначна.

Члан 47.

Уколико Наставно-научно веће прихвати позитиван извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, одлука о усвајању извештаја се прослеђује Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду на давање сагласности.

Уз захтев за давање сагласности (Образац 4.), Већу научних области прилажу се и:

- одлука Наставно-научног већа о усвајању извештаја Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације,
- извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације,

- примедбе на извештај Комисије (уколико их је било),
- мишљење Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације о примедбама (уколико их је било) и
- одлука Наставно-научног већа Факултета о именовању Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Уколико Веће научне области техничких наука Универзитета у Београду не да сагласност на извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, Факултет може поднети приговор Сенату Универзитета у року дефинисаном Правилником о докторским студијама на Универзитету у Београду.

Одбрана докторске дисертације

Члан 48.

По добијању сагласности Већа научне области техничких наука Универзитета у Београду, Наставно-научно веће на првој следећој седници констатује да је добијена сагласност на извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације и да се може заказати одбрана докторске дисертације.

Пре одбране кандидат доставља штампане и укоричене примерке докторске дисертације и један примерак у електронском облику Секретаријату Факултета. Обавезни делови докторске дисертације су следеће потписане изјаве:

- потписана изјава о ауторству којом се тврди да у докторској дисертацији нема делова којима се нарушавају ауторска права других особа,
- потписана изјава да су обе верзије, штампана и електронска, истоветне,
- потписана изјава којом се овлашћује Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" да дисертацију чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитета, те је учини доступном јавности под условима дефинисаним лиценцом за коју се аутор одлучи.

Члан 49.

Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна, а кандидат је брани пред Комисијом за оцену и одбрану докторске дисертације.

Дан, час и место одбране заказује се посебном одлуком декана.

Информација о одбрани докторске дисертације са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се у средствима јавног информисања и на интернет страници Факултета најкасније 5 (пет) дана пре датума одржавања одбране.

Одбрани докторске дисертације обавезно присуствује ментор и сви чланови Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Изузетно, члан Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације који је из иностранства може учествовати у одбрани путем видео конференцијске линије, што се констатује у записнику са одбране докторске дисертације.

У случају потребе за заштитом јавног здравља и безбедности, одбрана докторске дисертације може да буде одржана путем видео конференцијске линије, на начин којим се обезбеђује јавност. По одобрењу ректора Универзитета, председник комисије приликом заказивања

одбране путем видео конференцијске линије образлаже неопходност одржавања одбране на тај начин.

Приликом јавне одбране докторске дисертације кандидат и сви чланови Комисије су у обавези да буду свечано одевени, као и да поштују све норме традиционалног универзитетског начина понашања и ословљавања.

Приликом јавне одбране докторске дисертације, у тренутку уласка Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације у салу, кандидат је дужан да устане.

Председник Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације отвара поступак усмене одбране тако што:

- замоли све присутне у сали да устану,
- изнесе биографске податке о кандидату,
- упозна присутне са хронологијом израде дисертације, односно са:
 - датумом пријаве дисертације,
 - датумом подношења дисертације на преглед и оцену,
- датумом одлуке Наставно-научног већа Факултета и сагласности Већа научне области техничких наука Универзитета,
- чита закључак извештаја Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације,
- замоли све присутне у сали да седну, а кандидата да до краја одбране, уколико је у могућности, стоји.

После речи председника Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, кандидат у оквиру времена које му одреди Комисија, а највише до 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио, посебно истиче научне доприносе и износи закључке до којих је у докторској дисертацији дошао.

После излагања кандидата, чланови Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације постављају питања у вези са дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови Комисије и да пружи тражена објашњења.

Када Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник Комисије саопштава да је одбрана закључена и замоли све присутне да устану, након чега се Комисија повлачи ради гласања и доношења одлуке.

Члан 50.

Комисија за оцену и одбрану без присуства других лица доноси одлуку да је кандидат "одбранио" или "није одбранио" докторску дисертацију.

Одлука се доноси већином гласова чланова Комисије.

О усменој одбрани докторске дисертације води се записник који потписују сви чланови Комисије.

Ако Комисија за оцену и одбрану донесе негативну одлуку, сматра се да кандидат није одбранио докторску дисертацију и кандидат не може поново да је пријави.

Одлука Комисије за оцену и одбрану је коначна.

Одлука Комисије из става 1. овог члана уноси се у записник са одбране дисертације.

Члан Комисије из члана 49. став 5. овог Правилника не потписује записник из претходног става овог члана, већ се изјашњава о прихватању записника, о чему се на крају записника ставља посебна забелешка.

Записник се саставља на српском језику, а у случају одбране на неком другом језику записник се саставља и на том језику и у 4 (четри) примерка доставља се Секретаријату Факултета.

Докторска дисертација се брани само једанпут.

Након доношења одлуке и састављања записника Комисија се враћа у салу у којој се одбрана одржава. Председник Комисије за оцену и одбрану замоли све присутне да устану и чита записник са одбране и закључак Комисије.

Члан 51.

Факултет је у обавези да достави Универзитетској библиотеци "Светозар Марковић" штампану и електронску верзију одбрањене докторске дисертација заједно са извештајем Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације (без видљивих потписа у складу са заштитом података о личности), подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, са циљем да се сви наведени подаци учине јавно доступним.

Члан 52.

Студент Докторских студија који је успешно одбранио докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука – машинско инжењерство, право на диплому о завршеним Докторским студијама, као и сва права која му тиме по Закону припадају.

По успешној одбрани и достављању записника са одбране, Факултет студенту, на његов захтев, издаје Уверење о завршеним Докторским студијама, које важи до доделе дипломе.

Факултет је у обавези да у року од 30 дана од дана одбране достави Универзитету:

- оригинал записника са јавне одбране докторске дисертације;
- захтев за издавање дипломе доктора наука, са личним подацима о кандидату, подацима који се односе на претходно образовање кандидата, подацима о датуму одбране и наслову докторске дисертације;
- биографију кандидата и
- друге неопходне документе, на захтев Стручне службе Универзитета.

Диплома се студенту додељује на промоцији доктора наука, коју организује Универзитет у Београду.

Промоција доктора наука је јавни свечани чин којим ректор Универзитета јавно проглашава кандидата који је одбранио докторску дисертацију за доктора наука.

Члан 53.

Факултет води евиденцију студената уписаних на докторске студије и одбрањених докторских дисертација, која је део јединственог информационог система Универзитета.

Д. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Уколико настану случајеви који се не могу решити применом овог Правилника, ове случајеве решава Комисија за докторске студије у првом степену, а Наставно-научно веће у другом степену у духу овог Правилника, Статута Факултета, Статута Универзитета и Закона.

Члан 55.

Саставни део овог Правилника су следећи образци:

- ДС-1 Сагласност потенцијалног ментора,
- ДС-2 План финансирања Докторских студија,
- ДС-3 План усавршавања,
- ДС-4 Компетенетност ментора,

као и образци дефинисани Правилником о докторским студијама на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 191/2016, 212/2019, 215/2020, 217/2020, 228/21 и 230/21):

- Образац 1 – Уговор са студентом,
- Образац 2 – Пријава теме докторске дисертације,
- Образац 3 – Захтев за давање сагласности на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора,
- Образац 4 - Захтев за давање сагласности о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и именовању комисије за одбрану.

Члан 56.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и сајту Факултета.

Измене и допуне Правилника доносе се по истом поступку по коме је донет овај Правилник.

Члан 57.

Даном ступања на снагу овог Правилника ставља се ван снаге Правилник о докторским студијама бр. 197/21, од 09.02.2023. године.

Председник Наставно-научног већа
Машинског факултета

проф. др Владимир Поповић